26/02/2024

Μητροπολίτης Σουηδίας: Ας διδαχθούμε από την ταπείνωση του Τελώνη

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

“Ας αποφύγουμε το υψηλό φρόνημα του Φαρισαίου και ας διδαχθούμε από την ταπείνωση του Τελώνη με στεναγμούς, με μια κραυγή προς τον Σωτήρα μας, να γίνει σπλαγχνικός, ως μόνος ευδιάλακτος”. Αυτά είπε μεταξύ άλλων στην ομιλία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σουηδίας κ. Κλεόπας, την Κυριακή Τελώνου και Φαρισαίου, στον Ιερό Καθεδρικό

ΝαόςΑγίου Γεωργίου Στοκχόλμης.

“Ο τελώνης, με την προσευχή του και την όλη του στάση μέσα στο Ναό μάς δείχνει το βαθύτατο σεβασμό του στο Θεό, τη βαθύτατη συναίσθηση των αμαρτιών του, διότι αναγνωρίζει ότι στην καρδιά του έχει θρονιαστεί η αμαρτία, δηλαδή τη βαθύτατη συναίσθηση ότι δεν είναι άξιος ούτε τα μάτια του να ανυψώσει στον ουρανό. Δεν απασχολείται με τη διαγωγή και τις αμαρτίες των άλλων, αντίθετα, αναγνωρίζει πόσο αμαρτωλός είναι μπροστά στο Θεό. Γνωρίζει ότι ο Θεός δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί τη μετάνοιά του και να τον συγχωρήσει, ωστόσο, το μόνο που ζητά από το Θεό είναι το έλεός Του“, είπε χαρακτηριστικά.

Παρακάτω ολόκληρη η ομιλία του Μητροπολίτη Σουηδίας κ. Κλεόπα:

Πανοσιολογιώτατε,
Μουσικολογιώτατοι,
Αγαπητοί μου Αδελφοί,

Η σημερινή Κυριακή αποτελεί ένα μεγάλο ορόσημο μέσα στο λειτουργικό χρόνο της Εκκλησίας μας, διότι από σήμερα ξεκινά η κατανυκτική περίοδος του Τριωδίου, μια περίοδος μετανοίας και προσευχής, που μάς προετοιμάζει με πίστη, αγάπη και ταπείνωση, να αντικρύσουμε τα Άχραντα Πάθη του Κυρίου μας, να σταυρώσουμε τα δικά μας πάθη και να προσκυνήσουμε την ένδοξη Ανάστασή Του. Έτσι, μέσα στην περίοδο αυτή των εβδομήντα ημερών πριν από το Πάσχα, η Εκκλησία μάς βοηθά να αποκτήσουμε την αληθινή ταπείνωση και μετάνοια, που είναι οι απαραίτητοι στυλοβάτες για όλη μας τη ζωή.

Ως Ευαγγελικό ανάγνωσμα στη σημερινή Κυριακή, την πρώτη του Τριωδίου, η Εκκλησία τοποθέτησε τη γνωστή σε όλους μας παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου, για να μάς δείξει πως μόνο μέσα από μια πορεία βαθειάς μετάνοιας και ταπεινώσεως θα μπορέσει ο άνθρωπος να υψωθεί αληθινά, να δικαιωθεί από το Θεό και να ζήσει τη λύτρωση και την ανάστασή του.

Ας προσπαθήσουμε, όμως, να εμβαθύνουμε κάπως στις αλήθειες αυτής της παραβολής. Ο Φαρισαίος με τον τρόπο που εισέρχεται στο Ναό και προσεύχεται στο Θεό, μάς αποκαλύπτει ολόκληρο τον ψυχικό του κόσμο. Τον βλέπουμε να έχει απόλυτη εμπιστοσύνη στον εαυτό του και στις καλές του πράξεις. Γι’ αυτό και βιάζεται να δικαιωθεί μόνος του. Θεωρεί τον εαυτό του εντελώς διαφορετικό από τους άλλους, που είναι γι’ αυτόν αμαρτωλοί και πρέπει να τους τιμωρεί ο Θεός.

Νομίζει πως μόνο αυτός είναι δίκαιος, θεοφοβούμενος, ευσεβής και τηρητής του Νόμου του Θεού σε όλες του τις λεπτομέρειες. Κατακρίνει, περιφρονεί, εξουθενώνει και απορρίπτει τον Τελώνη, όπως και κάθε αμαρτωλό. Αναφέρει στο Θεό τα καλά του έργα, όχι από διάθεση ευγνωμοσύνης, αλλά για να δείξει πόσο ευσεβής είναι και πόσο εκπληκτικά έργα κάνει.

Από την άλλη μεριά, ο τελώνης, με την προσευχή του και την όλη του στάση μέσα στο Ναό μάς δείχνει το βαθύτατο σεβασμό του στο Θεό, τη βαθύτατη συναίσθηση των αμαρτιών του, διότι αναγνωρίζει ότι στην καρδιά του έχει θρονιαστεί η αμαρτία, δηλαδή τη βαθύτατη συναίσθηση ότι δεν είναι άξιος ούτε τα μάτια του να ανυψώσει στον ουρανό. Δεν απασχολείται με τη διαγωγή και τις αμαρτίες των άλλων, αντίθετα, αναγνωρίζει πόσο αμαρτωλός είναι μπροστά στο Θεό. Γνωρίζει ότι ο Θεός δεν είναι υποχρεωμένος να δεχθεί τη μετάνοιά του και να τον συγχωρήσει, ωστόσο, το μόνο που ζητά από το Θεό είναι το έλεός Του.

Πώς, όμως, ο θεός δέχεται την προσευχή του ενός και του άλλου και ποιά είναι η απόφασή του; Απορρίπτει και δεν δικαιώνει το Φαρισαίο, διότι υψώνει το ανάστημά του μπροστά στο Θεό· διότι θεωρεί όλους τους άλλους αμαρτωλούς· διότι μέσα του δεν υπάρχει ίχνος αγάπης για τους άλλους και επομένως τα καλά του έργα είναι έργα υπερηφανείας και όχι πίστεως και αγάπης στο Θεό και τους άλλους ανθρώπους. Ο Κύριος δεν καταδικάζει τα καλά έργα. Τότε, όμως, έχουν αυτά αξία στα μάτια του Θεού, όταν προέρχονται από εσωτερική ταπεινή και αγαθή διάθεση και όχι από εγωιστικό πνεύμα. Ο Κύριος απορρίπτει τα καλά έργα του Φαρισαίου, διότι τα παρουσιάζει για δικά του και για να επιδειχτεί στο Θεό και τους άλλους.

Αντίθετα, ανυψώνει και δικαιώνει τον Τελώνη, διότι στο βάθος της καρδιάς του υπάρχει μεγάλο απόθεμα αγάπης· διότι ασχολείται μόνο με τον εαυτό του και όχι με το να κρίνει και να κατακρίνει τους άλλους· διότι ζητεί διαρκώς το έλεος του Θεού και τη συγχώρηση των αμαρτιών του· διότι, ακόμη, είναι στολισμένος με μια ειλικρινή και βαθιά ταπείνωση.

Ας ενστερνιστούμε, αδελφοί μου, τα λόγια του Κοντακίου, που ψάλλαμε σήμερα, δηλαδή, ας αποφύγουμε το υψηλό φρόνημα του Φαρισαίου και ας διδαχθούμε από την ταπείνωση του Τελώνη με στεναγμούς, με μια κραυγή προς τον Σωτήρα μας, να γίνει σπλαγχνικός, ως μόνος ευδιάλακτος!
Καλό και ευλογημένο Τριώδιο!